

Dosarul nr.3ra-952/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecătorul: C. Roșca)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale municipiul Chișinău sectorul Centru și Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Diana Toporova cu privire la anularea parțială a actelor administrative,

împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată hotărârea din 22 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă,

constată:

La 30 decembrie 2015, Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni (în continuare CA „Garanție” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale municipiul Chișinău sectorul Centru (în continuare CTAS mun. Chișinău sect. Centru) și Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la anularea parțială a actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la 17 noiembrie 2015 de către CTAS mun. Chișinău sect. Centru, în baza deciziei nr. 10327 din 28 noiembrie 2015, a fost efectuat la CA „Garanție” SA control planificat.

Potrivit actului de control nr. 297 din 17 noiembrie 2015, CTAS mun. Chișinău sect. Centru a constatat unele încălcări ale prevederilor actelor normative și alte neajunsuri la calcularea indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă contabilului companiei, Dianei Toporova. Au fost depistate încălcări a prevederilor art. 7 alin.(4) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289-XV din 22 iulie 2004, precum și a prevederilor pct. 23 privind baza de calcul a indemnizațiilor de asigurare socială, a Hotărârii Guvernului nr.108 din 3 februarie 2005 privind aprobarea

Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații sociale. A mai fost menționat, că pentru stabilirea indemnizației de maternitate pentru al doilea copil, în cazul lipsei motivate a venitului asigurat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii în care s-a produs riscul asigurat, (concediu pentru îngrijirea primului copil până la vârsta de 3 ani), baza de calcul este salariul tarifar sau salariul de funcție al beneficiarului.

Totodată a punctat, că Diana Toporova fiind angajată în funcția de contabil conform contractului individual muncă nr. CIM-26 din 1 aprilie 2008, a fost transferată în funcția de contabil-șef adjunct în perioada concediului de maternitate a angajatei, Tatiane Popescu din 30 noiembrie 2009 până la 4 aprilie 2010. Astfel, baza de calcul pentru al doilea copil urma să fie salariul de funcție stabilit pentru contabil în sumă de 7 000,00 de lei, însă s-a folosit suma de 10 000, 00 lei. Prin urmare, Dianei Toporova certificatele de concediu medical nr. 1251570 și nr. 1248075, pentru perioada 11 noiembrie 2013-30 martie 2014 s-au achitat nereglementat din BASS, suma de 13 903,19 lei.

În consecință, la 17 noiembrie 2015 CTAS mun. Chișinău sect. Centru prin prescripția nr. 10978 a dispus ca, CA „Garanție” SA să restituie suma de 15 642,12 de lei în bugetul asigurărilor sociale, achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 10 554,98 de lei, calculată pentru anul 2012-62,10 lei, anul 2013- 258,51 lei, anul 2014 – 5 479,15 de lei și anul 2015-4 755,22 de lei.

În atare circumstanțe, reclamanta a susținut, că la 1 aprilie 2008 între CA „Garanție” SA (în calitate de angajator) și Diana Toporova (angajată) a fost semnat contractul individual de muncă nr. CIM-26, ultima fiind angajată la lucru în funcția contabil în secția finanțe și administrativă, pe o perioadă nedeterminată cu un salariu tarifar în mărime de 7 000,00 de lei.

Prin ordinul nr. RU 107-1/2009 din 30 noiembrie 2009, Diana Toporova a fost transferată din funcția de contabil al secției financiare și administrative în funcția de contabil-șef adjunct al secției respective, fiindu-i stabilit salarii fix lunar în cuantumul indicat în anexa nr.4 din 30 noiembrie 2009 la contractul individual de muncă nr. CIM-26, și anume 8 000,00 de lei.

La 1 iulie 2011, prin acordul adițional nr.5 la contractul individual de muncă, angajatei Dianei Toporova i-a fost stabilit cuantumul salariului fix în mărime de 10 000,00 de lei.

Prin urmare, la 18 aprilie 2012 conform ordinului președintelui CA „Garanție” SA, Dianei Toporova i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Reclamanta a menționat că conform prevederilor art.123 alin.(2) și art.124 alin.(1) din Codul muncii al Republicii Moldova, art.7 alin.(1) și art.16 alin.(1) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și ale pct.21 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 3 februarie 2005, Diana Toporova era în drept să beneficieze de indemnizație pentru concediul de maternitate.

La fel, conform art.124 alin.(2) din Codul muncii al Republicii Moldova, art.5 alin.(1) lit.f) și art.27 alin.(3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate

temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și pct. 12 lit. d) din Regulamentul cu privire la condițiile de modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, Diana Toporova era în drept să beneficieze și de indemnizație pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani.

De asemenea, a relatat că la calcularea indemnizației, CA „Garanție” SA s-a ghidat de prevederile pct.23 a Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 3 februarie 2005.

Reclamanta a subliniat, că a calculat și a achitat indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă reieșind din salariul tarifar a Dianei Toporova în mărime de 10 000, 00 de lei, valabil la data calculării.

Prin urmare, reclamanta considerând că actul emis de CTAS mun. Chișinău sect. Centru nu corespunde prevederilor legale, a depus contestație la 25 noiembrie 2015 către CTAS mun. Chișinău sect. Centru și la 9 decembrie 2019 către CNAS, prin care a solicitat anularea parțială a actului în partea ce ține de cuantumul calculării indemnizației Dianei Toporova.

Însă, prin răspunsul CTAS mun. Chișinău, sect. Centru, recepționat la 30 noiembrie 2015 a fost informat despre imposibilitatea modificării actelor contestate.

Ulterior, la 23 decembrie 2015 CNAS a respins contestația motivând că, în statele de personal pe anul 2013 nu este prevăzută funcția de contabil-șef adjunct cu salariul de funcție în mărime de 10 000,00 de lei, dar este funcția de contabil cu salariul de funcție de 7 000,00 de lei.

Reclamanta CA „Garanție” SA a solicitat, anularea parțială a actului de control nr. 297 și a prescripției nr. 10978 din 17 noiembrie 2015 emis de CTAS mun. Chișinău sect. Centru, în partea ce ține de restituirea sumei de 13 903,19 de lei și a majorărilor de întârziere.

Prin încheierea protocolară din 30 octombrie 2017 s-a dispus, atragerea în proces a Dianei Toporova în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 22 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea în contencios administrativ depusă de CA „Garanție” SA a fost admisă integral. A fost anulat parțial actul de control a CTAS mun. Chișinău sect. Centru nr. 297 din 17 noiembrie 2015, în partea stabilirii faptului achitării din bugetul asigurărilor sociale de stat, a sumei de 13 903, 19 de lei. A fost anulată parțial prescripția nr. 10978 din 17 noiembrie 2015 a CTAS mun. Chișinău sect. Centru în partea ce ține de restituirea sumei de 13 903,19 de lei precum și restituirea majorărilor de întârziere.

La 30 martie 2018, CNAS a depus apel împotriva hotărârii din 22 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul depus de CNAS, a fost casată hotărârea din 22 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de CA „Garanție” SA împotriva CTAS mun. Chișinău sec. Centru

și CNAS, intervenient accesoriu Diana Toporova cu privire la anularea parțială a actelor administrative.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, prima instanță greșit a admis cererea de chemare în judecată or, potrivit art.7 alin.(4) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004 (în vigoare la data producerii faptului juridic), în cazul lipsei motivate a venitului asigurat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii în care s-a produs riscul asigurat, baza de calcul este salariul tarifar sau salariul de funcție al beneficiarului.

Totodată, instanța de apel a menționat că, potrivit statelor de personal pentru anul 2013, întocmite la 9 ianuarie 2013 de CA „Garanție” SA și înregistrate la Inspectoratul de Stat al Muncii la 10 ianuarie 2013, adică perioada pentru care angajatei/beneficiar al indemnizației Diana Toporova i-a fost calculată indemnizația de asigurări sociale, o astfel de funcție cum este „contabil-șef adjunct al secției financiare și administrative” la compania dată nu exista. Prin urmare, Diana Toporova nu avea cum să dețină o funcție inexistentă și, corespunzător, angajatorul nu-i putea calcula indemnizația având ca bază un tarif pentru o funcție inexistentă. Respectiv CTAS mun. Chișinău sec. Centru corect a concluzionat, că indemnizația urma a fi calculată din tariful prevăzut pentru funcția de contabil, prevăzută în statele de personal în anul 2013, cu salariul de 7 000,00 de lei în care Diana Toporova a fost angajată în baza contractului individual de muncă nr. CIM-26, din 1 aprilie 2008.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că nu sunt temeiuri de intervenire și anulare a actelor administrative contestate, deoarece acestea au fost întocmite, adoptate și emise de către autoritatea competentă, cu respectarea procedurii, fiind unul în corelație și corespunzând exigențelor legale existente și incorect au fost anulate de prima instanță.

La 10 iunie 2019, CA „Garanție” SA, reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea a depus recurs împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, pe care o consideră ilegală și pasibilă de a fi casată.

A invocat că la adoptarea acesteia, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a ignorat probele din dosar.

Recurenta a indicat că instanța de apel a ignorat faptul că ordinul nr.RU107-1/2009 din 30 noiembrie 2009, privind crearea funcției de contabil-șef adjunct emis de către președintele companiei, este un act normativ local, care produce efecte juridice. Or, potrivit art.10 alin.(1) Codul muncii, angajatorul are dreptul să încheie, să modifice, să suspende și să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de alte acte normative.

Astfel, CA „Garanție” SA a considerat că neindicarea în statutul de personal pentru anul 2013 funcției contabil-șef adjunct, nu generează automat ilegalitatea sau inexistența funcției nominalizate la soluționarea litigiului, or, instanța de apel urma să aprecieze ordinul nr.RU107-1/2009 din 30 noiembrie 2009 emis de către președintele companiei.

Recurenta CA „Garanție” SA a solicitat, casarea deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 22 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Instanța de recurs menționează că decizia instanței de apel a fost pronunțată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează să fie calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă din actele cauzei, copia deciziei integrale a instanței de apel din 21 martie 2019 (f.d. 199-205), a fost recepționată de către CA „Garanție” SA și avocatul Veaceslav Jarovlea la 8 mai 2019, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 206).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul CA „Garanție” SA, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 10 iunie 2019, în termen. (f.d. 210-216)

La 3 iulie 2019 CNAS a depus referință solicitând, declararea recursului depus de CA „Garanție” SA, ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului depus de CA „Garanție” SA, reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în

care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de CA „Garanție” SA, reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de CA „Garanție” SA, reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Veaceslav Jarovlea, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu